

RODOLJUB.

Izhaja vsak četrtek ter stane za vse leto 1 K 60 v., za pol leta 1 K. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 16 v. če se enkrat tiska; 24 v. če se dvakrat, in 30 v. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Pozor — volilci.

Deželnozborske volitve so razpisane. Volitve se bodo vršile iz kmetijskih občin dne 12. septembra, iz mest in trgov dne 19. septembra in iz veleposestva dne 23. septembra.

Čas je torej, da se začne delo. Možje, vsi na krov po geslu: Kmet naj zastopa kmeta.

Volilo se bo, kakor pri zadnjih državnozborskih volitvah, neposredno in tajno. Volilci ne bodo več izbirali volilnih mož, kakor v prejšnjih časih, ampak bodo kar volili poslanca in sicer se zapiše ime kandidata za poslanstvo na glasovnice, ki jih je izdalo okrajno glavarstvo. Glasovnica se odda zložena tako, da nihče ne bo vedel, kako je kdo volil. Če je kdo glasovnico izgubil, ali če mu jo je duhovnik popisal, naj gre na okrajno glavarstvo po drugo. Izkaznico, ki jo dobi vsak volilec, si mora skrbno shraniti. Kdor nima izkaznice, izgubi volilno pravico.

Volilo se bo ravno tako po občinah, kakor meseca decembra za državni zbor.

Tekom teh dni se bodo v vsaki občini pri županstvu razpoložili volilni imeniki in se prične velevažno reklamacijsko postopanje. Pri zadnjih volitvah smo največ zaradi tega propadli, ker so se napredni volilci premalo zanimali za reklamacijsko postopanje.

To postopanje je, na kratko rečeno, tako le:

Župan sestavi imenik kmetijskih volilcev, ga razporeži na javen upogled in objavi to primernim potom, zlasti s tem, da zadevni razglas nabije na občinski tabli.

Treba je strogo paziti, kdaj je zadevni razglas nabit na občinski tabli ali kakorkoli objavljen. Posebno strogo je paziti tam, kjer je župan ali občinski tajnik pristaš klerikalne stranke.

Od dne tega razglasa dalje a le skozi osem dni ima vsak volilec pravico reklamirati, to se pravi, zahtevati, da se osebe, ki nimajo volilne pravice, izbrišejo iz imenika volilcev, ali da se izpuščeni volilci v ta imenik vpišejo.

Važnost tega spozna vsak na prvi pogled. Kolikokrat se nahajajo po pomoti nevolilci v volilnih imenikih, na drugi strani pa so izpuščeni volilci. Pogostoma se to nalašč primeri. Najdejo se namreč tudi brezvestni župani ali občinski tajniki, ki namenoma volilce naše stranke izpuščajo iz volilskih imenikov, zanašajoč se, da ne bo nihče reklamiral. Na ta način so klerikalci pri zadnjih volitvah silno sleparili.

Naj torej vsak volilec, zlasti pa vsak zaupnik, takoj in natančno pregleda raz-

položeni imenik in potem vloži potrebne reklamacije. Volilski imenik je potem, ko je potekel osemdnevni rok, pravomočen in nobeno jadikovanje nič ne pomaga.

Zato: pozor — volilci! Kdor želi glede reklamacijskega postopanja kako pojasnilo, naj se obrne na izvrševalni odbor narodno-napredne stranke v Ljubljani, ki sploh daje v vseh volitvenih zadevah brezplačno pojasnila.

Zdaj pridejo.

(Dopis iz šmarnskega okraja.)

O posebno velikih nezgodah še do sedaj kmetje, hvala Bogu, ne morejo tožiti. Toča, ta največji sovražnik kmetovalcev, nam je, izvzemši par krajev našega spodnjega Štajarja, še prizanašala in pustila, da so pospravili poljedelci svoje prve pridelke — ječmen, rž in pšenico — mirno pod streho.

Te dni ropočejo ali pa še bodo ropotali cepci po podih, omlačeno žito se bo spravilo v shrambe, večji del zlasti pšenice pa bo romal, ne da bi se pri gospodarju segrel, v vreče in k trgovcem časih za — sramotno ceno. A čeprav nima žito v primeri s pridelovalnimi stroški nobene cene, vendar je kmetič vesel, da dobi vsaj par goldinarčkov, s katerimi zamaši mnogostranska široka usta svojih upnikov.

Le manjši del pridelane pšenice ostane doma za seme, velike godove in pa za neštete nadležne berače, ki bodo bodoče dni lazili okoli kmetijskih domov.

Darežljivost slovenskega ljudstva, posebno še kmečkega, je splošno tako znana, da se jo vkljub kazenskim prepovedim, vkljub političnim oblastim in njihovim organom na najnesramnejši način izkorišča.

Tu nimamo v mislih tistih revežev, ki so obnemogli, ki si ne morejo vsled duševnih ali telesnih napak na drug način, kakor z miloščinami svoje življenje ohraniti; marveč mislimo na one zdrave, močne, za življenje vsestranski preskrbljene mavharje, ki se prikazujejo vkljub »očem pravice« vsako leto liki avgustova vročina na kmetih — to so kaplani, župniki, razni fratri in po njih nelepem primeru organisti, mežnarji, zastopniki raznih svetnikov in svetnic, kateri potrebujejo baje tega ali onega.

Posebno hinavski nastopali bodo kaplani, ti bojeviti petelini današnjih dni. Čeprav imajo na Štajerskem plačeno bernjo in dobivajo razven nje od države in altarja lepih dohodkov, vendar se delajo ravno v sedanjem času take reveže, da vzbudijo celo v najtrdovratnejšem skopuhu usmiljenje.

Spremljani od nosačev pritihotapili se bodo do doma, čegar gospodar jim je sicer pravi trn v peti, odkrili se mu od daleč, stisnili mu hinavski njegovo žuljavo roko; gospodinji se polaskajo z uprav mešetarsko spretnostjo, o fantih vedo to ali ono lepo povedati, dekletom se nasmehnejo zapeljivo, otročičke božajo po ličicu, skratka vse storijo, da jih pridobe na svojo stran ter napatijo gospodarja z mernikom v hram, gospodinjo pa s predpasnikom po priljubljena jajčka.

Kmet je dobra duša. Na tihem sicer godrnja in škripa z zobmi, na zunaj pa požuli vse in da kaplanu, kar in koliko si poželi njegovo nekrščansko srce.

Ko obletajo tako vso faro, vrnejo se s polnimi žepi, vrečami in jerbasi v svoje kaplanije in se smejejo neumnemu kmetu v pest.

In kolikor ga ni oskubil že kaplan, popravijo še župnik, mežnar, organist in drugi vrečarji, od katerih si ve sleharn pridjati nekaj svetega ali vsaj vzvišenega.

Tako gre cel mesec, ne da bi poklicane oblasti odpravile to gnusno beračijo in odvrnile od kmeta zlo, katero spada brez dvoma med največje.

Ko bi poznale oblasti vse neštete potrebe našega kmeta, usmilile bi se ga in zabranile za vselej to izsesavanje.

Ubogega berača zagrabi takoj roka pravice, za gori imenovane oderuhe pa bržčas ne velja nobena postava.

In kar je na vsem najžalostnejše, je to, da pridejo sedaj vsi ti prav ponižno med kmete, katere psujejo in zmerjajo sicer na najgrši način, katerim grozijo s peklom in hudičem, ako se ne klanjajo slepo njih volji, med katerimi napravijo ob volitvah najhujši prepir, jezo in sovražstvo. Prišli bodo k njim, dasi ne k vsem. Kajti nekateri so se jim postavili po robu in gorje jim sedaj, ko bodo zato brezzobe babure ne brez kaplanovega dovoljenja na brezprimeren način obirale na njih dobrem in poštenem imenu. In kaj šele na jesen, ko pridejo volitve za deželni zbor!

Ali res ne vidi ali ne mara videti politična oblast te lumparije? Ali hoče še zanaprej dopuščati tako brezvestno odiranje ljudstva?

Politični pregled.

Notranji položaj. Te dni je sosedna Nemčija razglasila svoj načrt, po katerem hoče z našo državo skleniti novo trgovsko pogodbo. Ta načrt je strašen udarec za vse avstrijske in ogrske kmete. Nemčija hoče namreč pobirati velikanske carine od vseh kmetijskih pridelkov, kar jih gre

iz naše države na Nemško. S tem je seveda nemogoče, spravljati te pridelke čez mejo, ostali bodo doma in vsled tega bo zopet silno padla cena vseh naših kmetijskih pridelkov, ker jih bo veliko več na prodaj, kakor se jih doma rabi. Nevarnost je velikanska. Vsa država je zaradi tega po konci, samo kranjski kmet nič ne ve o tem, ker nič ne bere in ne poslušá nikogar, razen fajmoštra in kaplana.

Vojna v južni Afriki. Zadnji čas se Burom zopet slabo godi, kajti bili so v raznih bojih pobiti.

Dopisi.

Iz Žužemberka. Strašno gonjo, kakoršno so uprizorili pred zadnjimi državnozbornimi volitvami zoper narodno napredno stranko in nje poslance, pripravljajo duhovniki tudi za letošnje volitve v deželni zbor. Osebito vročekrvni kaplani so bolj divji, kot so bili zadnjič. To nam spričujejo vse pridige v cerkvi. Seveda se je g. Žaubij spraval najprej na napredno časopisje. Ljudje ga ne marajo poslušati. Začeli so se pritoževati radi njegove neslanosti na prižnici. Še največje tercijalke pravijo, da je slab oznanjevalec sv. vere; a tem večji posvetni hujskač je, da ga ni večjega maslarja, kot je ravno on. Na prižnici razpravlja po cele ure, seveda kadar gre za politiko, a vendar ne pove, da bi človeka količkaj zanimalo. Ljudje dremlejo in spijo, kadar kvasi na leci on. Tudi g. Miha je takšen. Pri njem spi vse, kadar je on na prižnici. Zraven pa tudi on dremle, ter počasi spušča suhoparne zamrle besede raz prižnico. Le zdaj pa zdaj se prebudi iz sna, ter udari po prižnici, in pristavi besede. Možje, ne spati! Poslušajte! Med tem pa že zadremle, le njegov glas se čuje kot neko mrščanje po cerkvi. Ah, gospodje, slabi ste v svojem poklicu veliko boljši ste v posvetnih rečeh. Saj vaju ljudstvo ne mara, če še tako divjata. Drugače pa je z fletnim gospodom. Ta ne dremle, saj mu tercijalke ne dajo miru, ker je tako lušten. Vrnimo se k gosp. Žaubiju. Neko nedeljo začetkom julija t. l. je g. Žaubij začel kvasiti o volitvah, ni mu hotel glas iz grla, kar je povedal bilo je prišijeno. Njegovo čivkanje nas ni spreobrnilo, to pa nas je razveselilo, da je priznal, da pri volitvah ne gre za vero. Škoda, da je večji del ljudstva spal ali dremal, ter tako preslišal vsaj jedenkrat resnico, ki bije farovškim lažnjivcem v obraz. Sedaj odprite oči, dragi kmetje, in pomislite, kako trpljenje je vladalo o času zadnjih volitev po časopisih in na prižnici. Za vero, za vero, bil je vedni krik. Kako je g. Žaubij upil, da se gre za vero, in sedaj je sam priznal, da se za vero ni šlo, saj se proti veri nobeden ne bojuje, ampak proti gospodarstvu želnim duhovnikom. Priznal je Žaubij, da se za vero ne gre, ampak za dobro gmotno stanje, ki jim to dobro stanje razriva trebuhe, nekaterim pa možgani plesnevajo od dobrega stanja. Postali bi radi gospodarji in ljudstvo bi imeli za sužnje. Sedaj, ko je največji kričač v naši okolici povedal in resnico pribil, da se pri volitvah res ne gre za vero, bodete dragi kmetje spoznali tiste farovške maziljence, ki trobentajo, da je vera v nevarnosti. Ker so vas farbali, da se gre

za vero, a se ni in se ne bo šlo, ker smo kristjani. Vera jim je le agitacijsko sredstvo. Ako vam bode maziljeni lažnik zopet hotel natveziti, da je vera zaradi naprednjakov v nevarnosti, pokaži mu vrata in povej mu, da je lažnik, najpodlejši lažnik. Če bi bil pa prišel g. Žaubij praviti zopet, da je vera v nevarnosti, povej mu, da ni vreden, da stopi na prižnico in tam danes taji, kar je včeraj govoril. Znali mu bomo oči odpreti tudi mi. G. Žaubij glejte, da se ne spremenite pri agitaciji v lažnjivega klukca in ne utajite, kar ste resničnega povedali. G. Žaubij je tudi rekel, kdor ima shranjene, ali da jih čita take napredne ali jednake časopise, da bode moral v Rim po odvezo. Bodemo videli, če bodete šli Vi, g. Žavbi, ker imate »Slov. Narod« hranjen in ga še drugim berete. Če bodete vi spolnili svojo zapoved, potem se še pomislimo. Pa ne, g. Žaubij, da bi poslali svojo kuharico v Rim, mesto da bi sami šli! Potem naša obljuba ne velja. G. Žaubij ustanovil je s pomočjo našega poznanega Jernejca in Pepka (malega 4 čevlje velikega) kat. izobraževalno društvo. Ljudstvo se noče vsesti na te limanice. Ljudje pravijo, da se agitira za društvo z lažjo, da bodo v društvu vsi napredni časopisi razun Naroda (ker je drag!). Ker je to le limanica, svarimo ljudstvo pred to zvijačo. Sedaj ima društvo naročene le štiri liste (to je izvrstno izobraževalno društvo) to so: Slovenec, Slovenski list, Domoljub in Dolenjske novice. Kje so obljubljeni napredni časopisi; to se ne ve. Saj se vidi, da je farbarija. Ker ljudstvo zna to sleparijo, si zna zvita buča drugače pomagati. V nedeljo 21. julija sklical je Marijino družbo fantov ter jim ukazal iti vsem v omenjeno društvo, ter se naj da vsak zapisati kot ud. Tudi s tem ni dosti pomagano. Nekateri so Žaubiju in društvu pokazali hrbet. Mlajši otročaji po 12 let so se dali nekateri vpisati; gotovo je gospod Žaubij obljubil kake odpustke. Sedaj je pomagano društvu in Žaubijeva čast rešena. Društvo ima nekaj udov nerazsodnih otrok, kojim bode potreba dajati cukrčka, da bodo drli za Žaubijem, ko koze za soljo. Žaubij pa pridno leta od hiše do hiše, po gostilnah ga je tudi dosti, ves zmučen je letanja. Menda je prevzel službo »Schnellaufferja«. Čestitamo. Omenimo pa še, da je g. Žaubij popoludansko službo božjo v nedeljo 21. julija kaj hitro opravil v četrt uri, samo da je bil brž z Marijinimi otročaji v društvu. V torek bil je mrlič, otrok je umrl za davico; zdravnik je naročil, da se ga ima v mrtvašnico odnesti ob šesti uri pop., Žaubij je prikoral ob sedmi uri. Ali je bil pri napačiču skrivnostno sladke ginjenosti ali v društvu? Povsod ga je dosti, samo tam ne, kjer ga je potreba. Gosp. dekan postal je na stara leta prorok, to je sam povedal. Če je res prorok, ga bode posetila deputacija radovednežev, ki mu bode stavila proroška vprašanja. Če se bode obneslo bode začel »kšeft« prorokov, ki mu bode polnil bisago. Da, proroki vstajajo, a to so krivi proroki. To niso isti proroki, ki so bili nekaj. Prerok Miha se ne nahaja v knjižici (pratiki), pač pa v knjižici hranilnici. V tej knjižici bode ostalo njegovo proroštvo. Bog dal, da bi gosp. Miha bil dober prorok. Slabi časi, še slabši proroki.

Z Jeličnega Vrha pri Idriji. Dragi Rodoljub! Vem, da še nisi poročal o tukajšnjih razmerah. Evo ti tole: Nekaj prav

čudnega, pa klerikalcem nič novega, godi se tukaj pri nas. Že pred državnozbornimi volitvami, imeli so nekateri možje navado, da so pošiljali ob nedeljah po službi božji svoje žene, katere so pa itak rađe šle, v farovž »gospuda« za kak dober svet vprašat, oziroma »h gospudu namal pavás«. Tako so pred volitvami vpraševale, koga naj volijo za poslanca itd. — Svetoval jim pač ni družega, nego da naj prineso glasovnico njemu, in bo zapisal na nje ime tistega vrlega poslanca, kateri za kmete največ dobrega stori! (Kaj so storili tisti poslanci, kojih imena so duhovniki na glasovnice zapisovali, to, ako želite, vam smo pripravljene povedati.) Ženice so seveda verjele, misleč si: »sej so študiran, že vejo, kater je za nas kmete tabulj«. Sedaj pa z nekako otožnim srcem pričakujejo, kaj jim bo, (oziroma je) »Nace« dobrega storil. Dobrega itak nič, saj se ga je že »Lažiljub« naveličal hvaliti. — Toda, nadejajo se še vendar, da se jih bo »Nacetovo« srce, ker se jih letos ni, pa drugo leto z kako zadevo usmili, ker so ga z večino vsi Jeličnikarji volili (razen osmih, katerih imena so na razpolago). — Tu je navada, da pismonoša v farovžu pusti pisma (katerih pa ni čez mero) istotako tudi »Lažiljube«, kateri so za Jeličenvrh. To daje ženskam vzrok in priložnost hoditi »h gospudu se namal pagavart« — o bližajočih se deželnozbornih — volitvah. Nadejamo se, da za deželnozborne volitve možje ne bodo nosili glasovnic v farovž podpisovati, ker imajo v bližini moža, kateri je v tem oziru dovolj več, in na zahtevanje vas Jeličnikarjev vam je ime istega lahko dobiti pri vam znanem liberalcu.

Od sv. Duha nad Krškem. Dasi slavno uredništvo »Rodoljuba« nerado sprejema obširnih dopisov, vendar poprosim za mali prostorček. — Čitalo se je v št. 162. »Sl. Naroda«, da je bila našega gosp. župnika kuharica Mica Celar, po domače »Celarjov Miče«, obsojena v Rudolfovem po § 491 kz. z. za vse njene brezštevilne grehe. Koliko se jih je ta oseba udeležila, bi bilo preobširno tu popisavati. Površno le omenim: Da najprvo po svojem prihodu v farovško zidovje lotila se je učiteljstvo obdelavati. In res spravila je s pomočjo svojega župnika stran še vsem v blagem spominu ohranjenega gospoda Osanata. Imeli smo pri tej zadevi pota v št. Jernej do g. dekana in do mil. g. škofa, toda vse zastonj on je moral stran, na kar je potem tako žaloval, ker se je čutil popolnoma nedolžnega, da je v kratkem času se vlegel v hladni grob. Dobili smo potem nekega Arkota. Tudi ta je bil primoran stran iti. Za tem smo dobili tretjega gospoda Pavloviča, prav poštenega fanta. Tega smo splošno vsi volili, da naj prevzame, da bode ob enem naš organist. In glej, tudi tukej se je »Celarjov Miče« oglasilo vmes in reklo, da smo vsi »barabe«, ki smo sedanjega učitelja za orglarja volili. — Seveda če pa ona nas vedno pita s kamnom, njo mi s kruhom ne bomo. Obrnili so se trije možje do novomeškega sodišča, katero je njej prisodilo kazen za njen meterski jezik. — Pa Vi ne veste, čitatelji moji, kako pogostokrat prejmlje naše »Celarjov Miče« svete zakramente. Kar brezštevilnokrat na leto. In kako graciozno ponižno poklekne pred svojega župnika. Tako, da vsem tercijalkam kar solze veselja igrajo

v očeh. In si lahko mislijo, ta pa prekosi nas vse. — Toda po sv. obhajilu pa ne gre z drugimi ženami dol po cerkvi, ampak ona ima prosti vhod skozi zakristijo. — Svetovali bi ji pa, da vsi sveti obhajili njej ne bodo nič izdali, dokler bo z jezikom obdelovala celo faro. In če nas ne bode od zdaj naprej popolnoma pri miru pustila, bomo imeli še obravnavo in zopet pri c. kr. sodnji pa ne več v šentjernejškem farovžu. Ob sklepu pa voščimo, da dobi pri »restantarcah« naša Micka bolj večjo skledico ričeta, da ne bode skumrala. Ker taki pa le nismo, da bi nji priželeli, ko bode prišla iz luknje, da bi izgledala kakor ena izmed tistih sedmerih Egiptovskih krav, da bi bila lačna, suha, mršava, strgana, in da ja ne bode lazice dobila. Kajti če se v takem stanu povrne na farovško posteljo, kdo je li porok, da jo gospod župnik zopet sprejme za svojo verno ovčico? **Gorenčev.**

Iz Srkove pri Mariboru. Tako nesrečnih far, kar se tiče dušnih pastirjev, je gotovo malo na Slovenskem, kakor je naša. Po imenu imamo tri duhovnike, a za delo le jednega. Gospod »častni« kantonik je vsled svoje starosti in svojega nezmožen za službo. To on pogosto sam prizna s tem, da reče: »Pustite me, saj vidite, da sem bolan.« No, in kaj ga drži na tem odgovornem mestu? Kaj neki drugega, kakor mastni dohodki. Če prav čuti, da je za cerkvena opravila nezmožen, če praz se vso zimo ne upa izpod strehe, vendar živi v tej blagi duši živo prepričanje, da je sposoben za — kasiranje. Oj, zlato, zlato, ljubo zlato!!! In ta »častni« kantonik, ki je nesposoben za cerkvena opravila, ki že z jedno nogo hoče stati vedno v grobu, je siten in ropat, kakor človek, ki svoje žive dni ni bil nikjer drugod, kakor med surovimi hlapci in deklami. — Pa tudi gospod »veliki« kapelan je vse drugo, kakor duhovnik. Ko bi hoteli odstraniti rokovice in manšete in vam cenjenim čitateljem »Rodoljub-a« futrati želodec, napisali bi lahko o tej osebi celo kopico »gnoja«. Za sedaj za dostuj: Vino in žganjica sta mu nad vse!!!

Ni torej čudež, da v naši fari umirajo ljudje brez zadnjega tolažila, da mrliči pri Devici Mariji v Brezji čakajo v odprtem grobu po več dni na blagoslovljeno vodo, da imajo naši otroci v krstni knjigi druga imena, kakor so se na voljo botrov rabila pri krstnem obredu — in da neke ovčice, ki bi rada prejela v Mariboru zakrament sv. zakona, niti najti ni v krstni knjigi.

Iz Polzele. Najbogatejša, najpobožnejša občina na Štajerskem je gotovo Polzela. Zaradi hudega pritiska od strani tukajšnjega mladega župnika more občina na podlagi tlake velikansko palačo (kaplanije) staviti, katera bode gotovo 7000 K veljala, in katero kmetje z denarji podpirajo. Fante pa, kateri so to župnikovo podvzetje samo s tlako podpirali, je župnik v »Slov. Gospodkrju« grdo oštel, češ, da oni ves zasluženi denar zapijejo, namesto v farovž nosijo. Razžaljeni fantje so pa to župnikovo nevhvaležnost in njih župo prav dobro zasolili. Nedeljska procesija je namreč bila brez velikih zastav. Fantje dobro vejo, da imajo avstrijske cerkve 509,416.918 gld. na kupu, in da bi bilo zelo neumno, ovi kup še pomnožiti.

Rodoljubi!

Pripravljajte se za deželnozborske volitve.

Vaše geslo bodi: Kmet s kmetom, gospod z gospodom.

Domače in razne novice.

Deželnozborske volitve so razpisane, in nujno prosimo vse somišljenike, naj se zanje brigajo. Sedaj je treba, kakor smo v članku razložili, posvetiti vso pozornost reklamacijskemu postopanju.

Notranjski vodovodi in klerikalci. Notranjski klerikalci so kar smešni. Pri volitvah se zaganjajo z vso silo zoper napredno stranko, ljubša sta jim bila Žitnik in Zelen, ko najboljši napredni možje, vzlic temu, pa vendar zahtevajo, naj jim napredna stranka pomore do vodovodov. Napredna stranka bo tudi v prihodnjem deželnem zboru imela večino, kakor jo je imela dozdej. Ali mislijo notranjski klerikalci, da bo ta večina res hitela ustreči klerikalnim občinam, napredne pa bo zapostavljala. Kako se bo postopalo, to se je pokazalo te dni. Dež. odbor je na posredovanje naprednega župana Pogačnika sklenil, da naj gre deželni inženir še meseca avgusta v Cerknico, da poskrbi kar treba za vodovod. Cerknica ga dobi v kratkem. Klerikalna Planina bi tudi rada vodovod, posebno bi ga rad imel knez Windischgraetz. Vlada je izrekla, da je pripravljena prispevati 40%, ako se ta vodovod zgradi kot deželno podjetje, in ako plača dežela 30%. Deželni odbor pa je to zahtevo zavrnil. Izrekel je, da bo pač priporočal dež. zboru, naj dovoli 20%, nikakor pa neče, da bi se planinski vodovod zgradil kot deželno podjetje in neče, da bi dežela plačala 30%. Vsled tega sklepa tudi vlada ne bo dalu 40% in bo Planina mesto iz vodovoda morala piti vodo, ki jo toči na prižnici župnik Podboj.

Vinogradniško društvo, kateremu je predsednik katoliški poslanec Vencejz, in ki je znano z imenom »tihotapsko vinogradniško društvo« ima prihodnji teden svoj občni zbor, na katerem se bodo izvedele zanimive reči. Društvo je namreč prišlo popolnoma na kant.

Blamirani klerikalci. Svoj čas so klerikalci skovali izvrsten načrt, s katerim so hoteli »Slov. Narod« zadušiti. Nameravali so ga s pravedami ugonobiti. V zadnjih treh letih so vložili okrog petdeset tožb, ali iz vseh tožb, kar so jih klerikalci naperili, ni bilo nič. Te dni je zopet vzela konec jedna tistih tožb, ki so jih klerikalci vložili, in vzela je žalosten konec. Sploh je bil ta dan za dr. Brejca dan nesreče. Najprej mu je dalo sodišče ukor, ker se je izrazil tako, kakor bi porotniki sploh pristransko in krivično sodili. Vrh tega, da je dr. Brejc dobil ukor, je pa tudi s tožbo pogorel. Tožil je v imenu nekaterih klerikalcev iz Radeč. Tožniki klerikalci niso vložili obtožnice, ampak so umaknili tožbo radi žaljenja časti ter zasukali stvar tako, da naj okrajno sodišče obsodi odgovornega urednika radi zanemarjenja dolžne paznosti, češ, če je v listu kaj žaljivega, je odgovorni urednik že zanemaril

svojo dolžnost, tudi če ima cel arzenal dokazov pripravljenih. S tem otročjim svojim nazorom pa dr. Brejc ni prodril. Sodišče je toženega urednika od obtožbe oprostil, tožnike pa obsodilo v povrnitev pravnih stroškov. Tako imajo klerikalci sedaj v svoji zbirki jedno blamažo več. Bolela jih ne bo, saj so blamaž in moralnih zaušnic tako vajeni, kakor cigan mraza.

Uničena mlekarna. V Bovcu so imeli dobro uspevajočo mlekarno. Seveda se je ondotni kaplan Abram takoj nadnje spravil. Posrečilo se mu je, spraviti mlekarno v roke svojih kimovcev. Od tedaj je šlo vse rakovo pot, dokler ni mlekarna letos zaspala in sicer ravno takrat, ko je bilo največ mleka. Mlekarna je ustavila svoje delovanje, in so ljudje imeli seveda veliko škodo. Mlekarna ima v zalogi še veliko sira, ki je pa pokvarjen, da, čitati je bilo celo, da je bilo več kvintalov tega sira že zaplenjeno. To je sad duhovniškega vtikanja v gospodarske zadeve.

Šentklavški ministrantje v rotovski zakristiji. V nedeljo so šentklavški ministrantje poskusili vlomiti v stanovanje nekega uradnika, vsled česar so se seznanili z rotovsko zakristijo, ki je Ljubijančanje navadno imenujejo špek-kamro. Kakor čujemo, so šentklavški ministrantje, ti ljubljenski prelatov, korarjev in kaplanov že več mesecev sem po hišah kradli. Pobrli so vse, kar jim je prišlo pod roke, denar so zapravili, največ v neki klerikalni gostilni. Kolikor smo doslej izvedeli, so ti nadebudni katoliški mladenci izvršili nebroj tatvin po vseh delih Ljubljane.

Župan na Rakeku pri Cerknici je velik poštenjak, če ga namreč opazuješ o polunoci v temi, kadar luna ne sije! Še večji poštenjak je pa njegov tajnik, neki izprijen dacar. Ta poštena dvojica si je zadnje čase belila glave s tem, kako naprednjakom vzeti volilno pravico za občinsko volitev. Posebna trda je šla v prvem razredu, ker ni bilo upati, da bi se dobila zmaga, dasi le večina katoliških butcev v rakovskem občinskem svetu imenovala nekaj plesnivih častnih občanov. Kaj si je torej izmislil očka župan? Nekaj prav falotovskega, česar bi se sramoval najgrši cigan! Mej volilci prvega razreda spada mož, ki je dolgo vrsto let bil podžupan na Rakeku, ter uživa splošno zaupanje — sicer ne pri županu in njegovem dacarju — pač pa pri vseh poštenih ljudeh. Ta mož je odločen naprednjak in, kakor povedano, volilec prvega razreda na Rakeku. Župan in dacar sta torej sklenila na sleparski način vzeti mu volilno pravico. Omenjeni eksdacarček, ki sedaj kot občinski tajnik Bogu čas, občanom pa svojo plačo krade, obsodi poštenega liberalca, da je v neki bagatelni pravdi krivo pričal. Za pričo pa je ponudil svojega sorodnika, in ta komplot je res dosegel, da je bil naprednjak zatožen radi krivega pričevanja pred sodiščem. To pa le zategadelj, ker je ničvredni župan sodišču poročal, da je obdolženi tako zavržen človek, da mu je krivo pričanje kar v navado in naravo prešlo. Pri glavni razpravi se je nedolžnost obtoženega liberalca sijajno dokazala, dokazalo pa se je po pričah tudi, da je bilo županovo spričevalo lažljivo in sleparsko, ter le v ta namen izdano, pa se ugonobi politični nasprotnik, in da se mu pred vsem vzame tudi

volilna pravica v prvem razredu občinskih volilcev. Vsakdo mora priznati, da je to katoliška lumparija prve vrste, in da župan iz Rakeka v polni meri zasluži, če ga s tem posadimo na sramotni oder občnega zaničevanja. Uničiti je hotel poštenega sovaščana, ter pritirati v nesrečo nedolžno njegovo rodbino! Prav po pasje! No pa ga je zadela zaslužena kazen: naprednjak je kopje zasukal ter tožil župana radi žaljenja časti. In obe sodišči sta župana obsodili, tuko da bo nosil pečat sramote na umazanem svojem čelu vse dni svojega življenja. Pri »Slovincu« pa ga bodo tudi v bodoče še uvrščali mej vrle katoliške može, ker je pri njih »katoličanstvo« in »sleparija« jedno in isto!

Nič jih ni sram. Župnik na Raki je zadnjič zopet nabiral za škofove zavode. Povedal je, da zunaj cerkve ne bo več nabiral, ker ljudje menda nečejo več dati, pač pa da bo v cerkvi s pušico nabiral. Seveda je ljudi na vse načine rotal, naj odpro mošnjičke. Povedal jim je mej drugim tudi lepe legende. Tako je povedal, da tedaj, ko je bil škof v Ribnici, je neki star mladenič prodal svoj grunt, od skupila pa dal škofu za njegove zavode 1000 gld. Dalje je povedal, da je neka belo oblečena deklica prinesla škofu pušlec, ki je bil ves z bankovci ovit. Ko je župnik pripovedaval to legendo, ki nas živo spominja na tiste čudeže, ki se sicer nikdar prime-rili niso, o katerih pa je ranjki Jeran v svoji »Zgodnji Danici« prijavljaj najnatanejša poročila, ko je župnik govoril o bankovcih, tedaj se mu je srce raztopilo in globoko je vzdihnil: Vidite, tam (v Ribnici) so še krščanski ljudje. Ta vzdih je pokazal, kakšne pojme imajo gotovi gospodje o krščanstvu, kako smatrajo krščanstvo samo za nekako molzno kravico. Cela dogodba pa priča, s kakimi sredstvi skušajo duhovniki izprešati iz ljudstva čim več denarja. Da jih le sram ni, ubogo ljudstvo, ki si mora vsak krajcar krvavo zaslužiti, na tak način guliti.

Slovinci v Gradcu je najmanj 15.000, a pri ljudskem štetju so jih našteali le kakih 600. Deloma so sami zatajili svojo materinščino, večinoma pa so bili osleparjeni.

Nečloveška mati. Iz Lipovarja v barynijskem komitatu je nastal nedavno v hiši premožne kmetske vdove Méhes požar. Zato se je zbralo na dvorišču mnogo ljudstva. Slučajno so začuli nekateri tožeč glas, ki je klical na pomoč. Glas je prihajal iz neke kleti. Urno so ljudje ulomili vrata, in v kleti so zagledali nekaj groznega. Na kupu zgnjite slame je ležal v umazane cunje zavit pravcat živ skelet, sin vdove Méhes, ki je bil že pet let zaprt v tej kleti, kjer je bilo seveda vse gnjusno, umazano in nečedno. Méhes je imela zato lastnega sina zaprtega v kleti, da je lahko rabila premoženje, katero mu zapustil njegov oče.

Duhovnik — usmrčen. V ječi v Granadi je bil te dni z železnim obročem zadavljen katoliški župnik Julijan Auguita iz Lombina, ker je z vednostjo svoje matere svojega sivega očeta v gozdu zastropil, mu potem iztaknil oči, razbil glavo in ga vrgel v prepad. Faranom pa je pravil, da je peljal očeta v bolnišnico, kjer je umrl. Župnik je bral celo črno mašo za svojega očeta ter hlinil veliko žalost. Toda truplo umorjenca se je našlo in vse je prišlo na dan. Župnik je umoril očeta za to, da se je polastil njegovega imetka sam, ne pa v družbi z bratom.

Loterijske srečke.

Gradec, 20. julija.	88, 12, 22, 82, 51.
Brno, 24. julija.	86, 24, 19, 40, 55.
Dunaj, 20. julija.	81, 89, 21, 8, 73.
Lino, 27. julija.	85, 30, 1, 31, 84.
Praga, 17. julija.	9, 76, 13, 85, 52.
Trst, 27. julija.	8, 68, 81, 47, 43.

Tržne cene v Ljubljani

27. julija 1901.

	K	v		K	v
Pšenica, 100 kg	16	60	Špeh povojen, kgr.	1	60
Rež, „	14	80	Surovo maslo, „	2	—
Ječmen, „	14	—	Jajce, jedno	—	5
Oves, „	15	60	Mleko, liter	—	20
Ajda, „	13	—	Goveje meso kgr.	1	28
Proso, „	16	80	Telečje „	—	120
Koruzna, „	12	80	Svinjsko „	—	160
Krompir, „	3	60	Koštrunovo „	—	74
Leča, lit.	—	20	Piščanec „	—	110
Grah, „	—	32	Golob „	—	40
Fižol, „	—	24	Seno, 100 kilo	—	480
Maslo, kgr.	2	40	Slama, „	—	440
Mast, „	1	40	Drva trda, kiftr.	—	8
Špeh svež, „	1	28	„ mekka, „	—	560

Izjava.

Ker odlični člani »popovske babje garde« po Draščih, Rosalnicah, Čurilih in po Sveržjaku o meni govore, da me metliški kaplan Novak toži, in da sem bil že na obravnavi, ter bil obsojen (morda na smrt) tem potom izjavljam, da nisem še letos bil na nikakoršnej obravnavi in ne vem o nikakej obsodbi. Pač me je kaplan Novak (kakor se čuje) tožil, toda c. kr. sodišče v Metliki in Novem mestu mu je tožbo zavrglo. Ker petolizci s peklenskim veseljem pričakujejo, da me bodo morebiti ustrelili ali obesili, jim povem v brke in v usta, da letos ni treba od mene pričakovati nikakoršnega poraza. A vi jezične babnice bodisi v kikljah ali hlačah — pardon večina jih je v (?) bregešah, le stisnite jezike in regljajte o procesijah v sv. letu. Prezidentu skupne zverkoško — svrzaške republike pa čestitam na njegovih uspehih delovanja s svojimi podložnimi babjaki.

Na Sveržjaku pri Metliki, dne 21. jul. 1901.

Ivan Molek.

Gostilno in prodajalno

ob deželni glavni cesti z živahnim prometom se daje pod ugodnimi pogoji takoj v najem.

Več se izve pri Antonu Janež-u, posestniku v Babnem polju, pošta Staritrq pri Rakeku.

Kava (cikorija) in sladna kava

družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

ki se dobi v vseh specerijskih prodajalnicah, in brez katere bi ne smela biti nobena slovenska hiša — je najboljša primes k pravej bobovej kavi, katera jej daje dober okus in lepo barvo! — Kupujte in zahtevajte povsod kavo družbe sv. Cirila in Metoda! ***

Zmešane lase

kupuje po najvišjih cenah in plača bolje nego vsaka zunanja firma

Ludovik Businaro

v Ljubljani, Hilsarjeve ulice št. 10.

Nabiralce las opozarjam s tem uljudno na mojo firmo.

! Veliko denarja!

do 1000 kron na mesec

lahko pošteno zaslužijo osebe vsakterega stanu — (tudi kot postranski zaslužek).

Več se izve pod „Recl 118“ po anoneni pisarni E. Kristoffik, Innsbruck. Poštno predalo 36 (847-29)

Glavna slovenska

hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna: na Kongresnem trgu 14

Souvanova hiša, v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge in

obrestuje po 4½% od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka in brez odpovedi.

Hranilne vloge dobrotelnih, občekoristnih zavodov in vseh slovenskih društev, kakor tudi delavcev in poslov cele dežele se obrestujejo po 5%.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Dr. M. Hudnik, predsednik.

Poštna hranilnica ček. št. 849.086.

Telefon št. 135.

Najnižje cene. Največji izbor.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

Prave kranjske klobase

velike po 18 kr., šunke s kožo in brez kože, kakor tudi brez kosti (Rollschinken) po 90, prešičje glave brez kosti 40, slanina in meso suho po 70, salame po 80 kr. kilo, in drugo pošilja po povzetju

(1421-2) Janko Ev. Sirc v Kranju.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphia. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali (1115-5)

Ant. Rebek, konc. agent v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 34.